

Divadlo je láska na celý život

Hornokysucká malebná dedinka Staškov a ochotnícke divadlo k sebe jednoducho patria.

Začiatky siahajú do 20-tych rokov minulého storočia. Nacvičovalo sa aj v rodnom dome Jozefa Kronera, významného slovenského herca, ktorého otec sám bol ochotníkom a zároveň režisérom. Školská kronika uvádza, že mládež obce zahrála dňa 13.februára 1922 prvé divadlo Kamenný chodníček za prítomnosti „moc obecnstva s dobrým úspechom“. To dodalo staškovskej mládeži toľko chuti, že sa hneď začala učiť texty div. hry Škriatok, ktorú odohrala 7.mája toho istého roku. Ešte v tom istom roku mládež nacvičila tretiu divadelnú hru Starý zaľúbenec. Predstavenia sa s nadšením odohrávali v provizórnych podmienkach v hostinci „U Moľaného“. V medzivojnovom období sa hrávalo sporadicky. Staškovskí ochotníci v roku 1944 odohrali drámu Bačova žena. Krúžok ožil po roku 1945. V obci sa našli nadšenci divadla, ktorými boli celé rodiny, (Jurgovci, Kuderavci, Kaličákovci, Hurinovci, Beleščákovci, Pupíkovci). Obetovali na divadelných doskách svoj voľný čas, energiu, trpezlivosť, um, nadšenie a úctu k tomuto umeniu. Ako prvú odohrali divadelnú hru Páva od Boženy Slančíkovej – Timravy.

V roku 1966 navštívil Staškov herec Jozef Kroner, rodák z obce, ktorý podnietil obyvateľov, aby udržiavali divadelnú tradíciu, a tak na činnosť predchádzajúceho ochotníckeho súboru nadviazal dnešný divadelný súbor Staškovan. Tento súbor začínal najprv s estrádnymi pásmami, neskôr začal nacvičovať divadelné hry, v ktorých sa vystriedalo mnoho hercov a režisérov. Po odbornej stránke vypomáhali súboru známi herci ako Martin Kolesár, Anton Šulík a čadčianski herci Peter Kozák a Ivan Gajdičiar. Divadelný súbor vtedy pracoval pri Osvetovej besede v Staškove, neskôr pri miestnom kultúrnom stredisku v obci (riadiťky: E. Pupíková, Mgr. Iveta Poláčiková-Bartusková).

V súčasnom období pôsobí ako záujmová zložka pri OÚ v Staškove. Prehľad jednotlivých divadelných hier určitých rokov nájdete na webovej stránke obce Staškov v časti, ktorá je venovaná divadelnému súboru Staškovan <http://www.staskov.sk/sk/ds-staskovan/>.

Kým v minulosti začínali staškovskí ochotníci zapálení pre divadlo v hostinci U Moľaného na doskách provizórne položených na sudoch, dnes môžu divadelné predstavenia a vystúpenia sledovať na javisku kinosály v Kultúrnom dome Jozefa Kronera v Staškove. Súbor sa s prestávkami podarilo zachovať do dnešných dní a predstavuje sa s tradičnými hrami, ale i modernými inscenáciami.

Počas pôsobenia divadelného súboru získali naši ochotníci i niektoré ocenenia:

- Kristína (1977) – na okresnej súťaži divadelných súborov v kategórii „C“ v Novej Bystrici získal cenu za réžiu Ivan Gajdičiar a cenu za najlepšie herecký výkon predstaviteľka Kristíny Mária Jurgová,
- Mozol'ovci (1986) – víťaz okresnej súťaže v kategórii „C“,
- Kmotrovci – 3. miesto na Palárikovej Rakovej,

- Pani richtárka (1988) – účasť na Palárikovej Rakovej,
- Ženský zákon (1992) – 2. miesto na Palárikovej Rakovej, pán Stanislav Matlák získal cenu za najlepší herecký výkon,
- Neprebudený (2011) – 2. miesto Námetovské divadelné hry (krajská súťaž), 1. miesto celoslovenská prehliadka v Trebišove – cena za najlepší mužský výkon (Jozef Zbončák), ženský herecký výkon (Bibiána Grečmalová) a cena za réžiu Mgr. Jozefína Poláčiková.

Legendárnou hrou súboru Staškovan bola divadelná hra KUBO, ktorú preslávil Jozef Kroner.

Významným rokom pre našu obec, ale i pre ochotníkov bol rok 2014. V tomto čase obec zorganizovala prvý ročník pilotného projektu s medzinárodnou účasťou „Po Kronerovej ceste“. Prehliadka divadelných súborov s medzinárodnou účasťou trvá až do dnešných dní.

Súčasťou slávnostného programu bolo i vystúpenie divadelného súboru Staškovan s ukážkou z divadelnej hry KUBO.

Divadelný súbor Staškovan účinkuje v súčasnosti nielen doma v rodnej obci, ale i mimo v rámci medzinárodného slovensko-českého projektu v českej obci Valašská Bystřice, ktorých súbor CHAOS staškovskí diváci už dobre poznajú.

V roku 2019 úspešne prebehol už 6. ročník prehliadky divadelných ochotníckych súborov pod názvom „Po Kronerovej ceste“. Divadelný súbor Staškovan v zachovaní divadelnej tradície v obci nacvičil a odohral veselohru Zabíjačka od autorov F. Liptáka, D. Duška a Martina Šulíka v réžii J. Poláčikovej. Premiéra, ktorá sa uskutočnila 13. júla 2019, nielen v rámci projektu spomínanej prehliadky, ale i 48. ročníka futbalového turnaja O pohár Jozefa Kronera. U prítomných divákov mala premiéra veľký ohlas, preto ochotníci odohrali reprízu 1. septembra 2019. Túto veselohru staškovskí ochotníci odohrali v dedinách Podvysoká, Korňa a Makov.

Žiaľ, COVID-19 prerušil vystúpenia divadelného súboru a nastala dlhá, nútená pauza. V októbri 2019 sa súbor zaregistroval do Národného osvetového centra v Bratislave práve s divadelnou hrou Zabíjačka. Videonahrávka postúpila do celoštátnej súťaže a prehliadky divadiel dospelých „Belopotocký Mikuláš“. Odbornou porotou bola videonahrávka doporučená na účasť na festival Scénická žatva, ktorá sa konala ONLINE v dňoch od 14.12.-20.12.2020. Prvýkrát v histórii divadelníctva v Staškove a divadelných súťaži sa zapojil práve súbor z Kysúc. Videonahrávka Zabíjačka bola hodnotená odbornou porotou 17.12. 2020 kladne a účinkujúci mali veľkú radosť z dosiahnutého hereckého kumštu.

Úprimná vďaka patrí všetkým tým, ktorí sa svojou bytosťou dotkli javiskových priestorov. Z mnohých ochotníkov sa stali ostrieľaní herci, ktorí tvoria i v súčasnosti stálu základňu. K najkrajším chvíľam patrili vždy tie, ktoré sa súboru dostali od obecnstva, od funkcionárov a uznanie od najbližších. To sú tie najkrajšie momenty a pocity.

Prehľad odohraných divadelných hier po roku 1945:

1955 – Páva

1960 – Matka a hriech (nacvičil kolektív učiteľov)

1961 – Nový život – réžia Matúš Jurga

1962 – Zlomená pýcha – réžia Matúš Jurga

1963 – Kuchárka (réžia Emília Chrobáková – učiteľka)

1966 – Podpaľačova dcéra (réžia Ladislav Jurga)

1976 – Kristína (réžia Ivan Gajdičiar)

1977 – Čin – čin (ditské predstavenie, réžia J. Poláčiková, Terézia Gunčagová)

1978 – Záveje (réžia Ivan Gajdičiar)

1979 – Ženba (réžia Ivan Gajdičiar)

1980 – Pozdná láska (réžia Martin Kolesár)

1981 – Bláznivá hodina (réžia Martin Kolesár)

1984 – Aká bolesť, taká medicína (réžia Martin Kolesár)

1986 – Mozoľovci (réžia Martin Kolesár)

1987 – Hľadanie v oblakoch (réžia Martin Kolesár)

1988 – Pani richtárka (réžia J. Poláčiková, odb. poradca Martin Kolesár)

1992 – Ženský zákon (réžia J. Poláčiková, odb. poradca Martin Kolesár)

1994 – Neprebudený (réžia J. Poláčiková, odb. poradca Anton Šulík)

1996 – Kmotrovci (réžia J. Poláčiková, odb. poradca Anton Šulík)

1998 – Statky-zmätky (réžia J. Poláčiková)

2000 – Bacúchovie dvor (réžia J. Poláčiková, Peter Kozák)

2011 – Kubo (réžia J. Poláčiková, Peter Kozák)

2012 – Statky-zmätky (v novom zložení súboru – réžia J. Poláčiková)

2013 – S brokovnicou na manžela (réžia J. Poláčiková, Peter Kozák)

2014 – Mastný hrniec (réžia J. Poláčiková, Peter Kozák)

2015 – Rysavá jalovica (réžia J. Poláčiková)

2016 – Dobrá bolest', čo dá pojest'

WC story (réžia Vladimír Mórec, J. Poláčiková)

2019 – Zabíjačka (réžia J. Poláčiková)